

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 121/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Viktorom Mlynekom, Štúrova 43, Nitra, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Svk/24/2022 z 20. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 8. marca 2024 doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 20 ods. 4 v spojení s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom najvyššieho správneho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požaduje zrušenie napadnutého rozhodnutia, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky z 21. septembra 2017, ktorým bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu Okresného úradu Nitra, odboru výstavby a bytovej politiky zo 17. júla 2017, ktorým bolo vydané stavebné povolenie spoločnosti Jaguar Land Rover, s.r.o. (ďalej len „stavebník“), pre stavbu „Automotive Nitra project E1 Budovy“ v rozsahu stavebných objektov SO 501 Brána 1 Juhozápadná (GA 1), SO 502 Brána 2 Juhovýchodná (GA 2), SO 503 Brána 3 Západná (GA 3), SO 505 Pošta (POF), SO 511 Výstupná kontrola expedície (LOB), SO 513 Skladovanie odpadov (WAC) a SO 515 Zariadenie ochrany objektov (BPR) na pozemkoch v katastrálnom území [REDACTED] a [REDACTED], ku ktorým má stavebník iné právo podľa § 139 ods. 1

zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) na základe zmluvy o budúcich zmluvách (v znení neskorších dodatkov) uzatvorených medzi spoločnosťou MH Invest, s.r.o., a stavebníkom. Predmetné objekty sa majú realizovať pre účely výstavby nového automobilového výrobného podniku v Nitre, na ktorý bolo 14. januára 2016 Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky vydané osvedčenie o významnej investícii. Zámer bol posúdený rovnako Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo životného prostredia“), ktoré v záverečnom stanovisku vyslovilo súhlas s realizáciou navrhovanej činnosti.

3. Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 11S/223/2017 zo 14. decembra 2021 zamietol správnu žalobu sťažovateľa a najvyšší súd napadnutým rozsudkom zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľa proti tomuto rozhodnutiu.

4. Správny súd vyhodnotil najskôr aktívnu vecnú legitímáciu sťažovateľa na podanie správnej žaloby, a to tak, že so sťažovateľom je potrebné konať ako s osobou, ktorej toto oprávnenie vyplývalo z osobitného predpisu – zo zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“), teda ako s dotknutou verejnosťou. Poukázal ďalej na to, že stavebnému konaniu predchádzalo vydanie záverečného stanoviska ministerstva životného prostredia. Podľa súdu boli splnené podmienky na postup podľa § 32 ods. 2 stavebného zákona, podľa ktorého sa územné rozhodnutie nevyžaduje na umiestnenie strategického parku a na prípravu územia na realizáciu strategického parku, na ktoré bolo vydané osvedčenie o významnej investícii podľa osobitného predpisu, ak priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia, ktoré nie je v rozpore s ich umiestnením, vyplýva z územného plánu obce alebo z územného plánu zóny. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa nerešpektovania § 9 ods. 2 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) správny súd poukázal na to, že stavebník sa domáhal vydania stavebného povolenia na stavby, ktoré nadväzujú na už predchádzajúce stavebné povolenia celého strategického parku – nejde teda o povolenie prvej stavby v rámci súboru stavieb, a preto projektová dokumentácia v predmetnej veci nemusí obsahovať celkovú situáciu celého súboru stavieb. Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa, že samotný strategický park nebol posúdený, poukázal správny súd na vydanie záverečného stanoviska ministerstva životného prostredia, ktoré je záväzné pre konajúci súd a bolo záväzné aj pre správne orgány rozhodujúce vo veci. Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa týkajúce sa úseku cesty I/64 s napojením na rýchlostnú komunikáciu R1A, tieto námietky sťažovateľa vyhodnotil ako príliš všeobecné, z ktorých nie je možné zistiť, akým spôsobom by riešenie dopravnej situácie mohlo mať negatívny vplyv na životné prostredie. Navyše, riešenie napojenia tejto cesty nebolo predmetom stavebného konania ani žalobou napadnutého rozhodnutia.

5. Najvyšší správny súd vo vzťahu k námietke týkajúcej sa aktívnej vecnej legitímácie poukázal na to, že sťažovateľ nijakým spôsobom nepreukázal, že by bol ako fyzická osoba dotknutý stavebným povolením, keď tvrdil, že je vlastníkom priamo susediacich pozemkov. Vo vzťahu k ostatným námietkam považoval za potrebné poukázať na to, že nesmerovali priamo proti dotknutému rozhodnutiu žalovaného, ale týkali sa iných rozhodnutí orgánov verejnej správy. Územné rozhodnutie sa podľa kasačného súdu vo veci nevyžadovalo s ohľadom na § 32 ods. 2 stavebného zákona. Na výstavbu automobilového výrobného podniku v rámci strategického parku

bolo vydané osvedčenie o významnej investícii a je zrejmé, že stavba je umiestnená v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta Nitra. Ohraničenie plochy strategického parku vyplýva z osvedčenia o významnej investícii a priestorové usporiadanie strategického parku zo zastavovacieho plánu, ktorý bol predložený v rámci stavebného povolenia na prvý stavebný objekt areálu. K námietke sťažovateľa, že v rámci strategického parku neprebehlo zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z., súd uviedol, že predmetná stavba bola posúdená ministerstvom životného prostredia. Pri rozhodovaní boli správne orgány viazané stanoviskami ministerstva životného prostredia, z ktorých vyplýva, že objekty stavby sú z koncepcného hľadiska v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v prvom rade namieta, že najvyšší správny súd dospel v napadnutom rozhodnutí k takým právnym záverom, ktoré sú v príkrom nesúlade s riadnou interpretáciou zákonov, pričom k porušeniu uvedených práv došlo výlučne v dôsledku svojvôle a takého výkladu, ktorý je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti v súdnom konaní.

7. Sťažovateľ poukazuje na to, že jeden z povolených stavebných objektov sa nachádza na jemu vyvlastnenom pozemku, pričom o tomto vyvlastnení najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 10Sžk/15/2016 rozhodol tak, že bolo nezákonné. Napriek tomu, že sťažovateľ bol v roku 2020 znova vyvlastnený, sťažovateľ tvrdí, že stavebník nemal nikdy hmotnoprávny vzťah k tomuto pozemku.

8. Celý administratívny proces bol podľa sťažovateľa nezákonný, pretože stavebnému konaniu nepredchádzalo územné konanie, pričom také konanie v tomto prípade prebehnúť malo. V tomto prípade správne orgány, ako aj správne súdy podľa sťažovateľa nesprávne vyhodnotili, že sa aplikuje výnimka uvedená v § 32 ods. 2 stavebného zákona, podľa ktorého sa územné rozhodnutie nevyžaduje na umiestnenie strategického parku a na prípravu územia na realizáciu strategického parku, na ktoré bolo vydané osvedčenie o významnej investícii podľa osobitného predpisu, ak priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia, ktoré nie je v rozpore s ich umiestnením, vyplýva z územného plánu obce alebo z územného plánu zóny. Toto ustanovenie možno podľa sťažovateľa použiť len v prípade povoľovania stavieb tvoriacich významnú investíciu v podobe výstavby strategického parku ako takého [§ 1 ods. 3 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 175/1999 Z. z.“)], ale nie už v prípade povoľovania stavieb tvoriacich jednotlivé významné investície (§ 1 ods. 2 zákona č. 175/1999 Z. z.), ktoré sa budú realizovať v rámci strategického parku.

9. Porušovateľ nesprávne vyhodnotil a stotožnil dve samostatné významné investície/osvedčenia – osvedčenie vydané pre MH Invest, s.r.o., podľa § 1 ods. 3 zákona č. 175/1999 Z. z. s osvedčením vydaným pre stavebníka podľa § 1 ods. 2 zákona č. 175/1999 Z. z.

10. Keďže ide o samostatné významné investície, tak musia podliehať procesu EIA podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Zámer „Automotive Nitra Project“ je len časťou strategického parku, pričom samotný strategický park z hľadiska vplyvov na životné prostredie posudzovaný nebol.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Článok 46 ods. 2 ústavy zaručuje ústavné právo fyzických osôb a právnických osôb, ktoré obhájitelným spôsobom tvrdia, že boli na svojich právach ukrátené rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak, pričom z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Obhájitelnosť tvrdenia v danom prípade znamená, že vzhľadom na právnu úpravu a na okolnosti prípadu bolo konkrétne rozhodnutie orgánu verejnej správy spôsobilé zasiahnuť do práv alebo právom chránených záujmov fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré tvrdia, že boli rozhodnutím orgánu verejnej správy dotknuté. V tomto rozsahu (pokiaľ ide o garantovanie práva na prístup k súdu) predstavuje čl. 46 ods. 2 ústavy *lex specialis* vo vzťahu k všeobecnejšiemu čl. 46 ods. 1 ústavy. Aj v prípadoch, keď právo na prístup k súdu účastníka súdneho konania má svoj ústavný základ v čl. 46 ods. 2 ústavy, je súd konajúci vo veci viazaný princípmi spravodlivého súdneho konania vyplývajúcimi z čl. 46 ods. 1 ústavy (I. ÚS 505/2019, IV. ÚS 120/2024).

12. Vychádzajúc z uvedeného, bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či tieto požiadavky kladené na rozhodnutie najvyšší správny súd rešpektoval, minimálne v takej miere, ktorá je z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či nie je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená.

13. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému rozsudku namieta jednak nedostatočné odôvodnenie a jednak aj arbitrárnosť vo vzťahu k právnym záverom, na podklade ktorých najvyšší správny súd rozhodol o podanej kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ považoval za podstatnú argumentáciu týkajúcu sa (podľa neho) nesprávnej aplikácie § 32 ods. 2 stavebného zákona a neposúdenia strategického parku ako takého z hľadiska vplyvov na životné prostredie.

14. Ústavný súd konštatuje, že námietky sťažovateľa obsiahnuté v ústavnej sťažnosti sú len zopakovaním argumentov, ktoré uviedol v správnej žalobe a kasačnej sťažnosti. Tieto pritom boli opakovane zodpovedané nielen správnymi súdmi, ale aj ústavným súdom, ktorý už v niekoľkých svojich rozhodnutiach vyslovil, že právne závery správnych súdov vo vzťahu k týmto námietkam nie sú svojvoľné ani arbitrárne (pozri napríklad IV. ÚS 487/2022, II. ÚS 485/2022 a ďalšie). Nie je dôvod, aby sa ústavný súd odchýlil od právnych záverov, ku ktorým dospel v obdobných prípadoch. Aj v tomto prípade je ústavný súd toho názoru, že najvyšší správny súd logicky a dostatočne podrobne vysvetlil sťažovateľovi, prečo boli splnené zákonné podmienky pre aplikáciu § 32 ods. 2 stavebného zákona, a rovnako dôsledne sa vyjadril aj k námietke sťažovateľa, že samotný strategický park nebol posudzovaný z hľadiska vplyvov na životné prostredie v rámci zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z., poukazujúc pritom na rozhodnutia vydané v uvedenej veci, ktoré boli právoplatné, a teda aj záväzné pre orgány verejnej správy a samotné správne súdy v predmetnom konaní.

15. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

16. Právna vec sťažovateľa sa týka rozhodovania správnych orgánov a následne prieskumnej činnosti ich rozhodovania v rámci správneho súdneho konania. Rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúca sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru vylučuje jeho aplikáciu na veci prejednávané v správnom konaní, argumentujúc tým, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci [*hard core of public-authority prerogatives* (porov. Jussila v. Fínsko, č. 73053/01, rozsudok Veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, bod 45; Ferrazzini v. Taliansko, č. 44759/98, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001, body 24 a 31)]. Výnimku z tejto zásady ESLP pripúšťa len v takých veciach, kde sa správne konanie považuje za konanie trestné, čo však nie je posudzovaný prípad. Ústavný súd tak dospel k záveru, že na vec sťažovateľa nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (ak by však išlo o použiteľnú referenčnú normu, vecný záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti by bol vzhľadom na rovnorodý charakter dotknutého práva vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy rovnaký).

17. Z hľadiska namietaného porušenia čl. 13 ods. 4 ústavy možno ustáliť, že ide o všeobecnú klauzulu, za akých podmienok možno obmedzovať základné práva a slobody, pričom základné právo garantuje čl. 20 ústavy.

18. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy (a podľa čl. 1 dodatkového protokolu) v ústavnej sťažnosti absentuje relevantná ústavnoprávna argumentácia – teda sťažovateľ neformuloval presné dôvody, pre ktoré podľa sťažovateľa došlo k porušeniu týchto jeho práv. Uvedené závery ústavného súdu však navyše nenasvedčujú tomu, že by k ich porušeniu vôbec mohlo dôjsť.

19. Aj vo zvyšnej časti s ohľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu